A. 1861. 12de JAARGANG. No. 1039—414.

HOORNSCHE COURANT.

ARRONDISSEMENTS-BLAD

ZATURDAG, 27 JULIJ.

OFFICIEEL GEDEELTE.

DE COMMISSARIS DES KONINGS IN DE PROVINCIE NOORD-HOLLAND,

Gelet op de resolutie van Gedeputeerde Staten van 10 dezer No. 44.

Gelet op art. 11 der wet van 13 Junij 1857, (Staatsblad No. 87.

Brengt door deze, onder verwijzing naar het provinciaal reglement op de uitoefening der jagt en visscherij in deze Provincie, van 4 November 1858, (Provinciaal Blad No 108), ter kennis van de belanghebbenden, dat Gedeputeerde Staten, bij de aangehaalde resolutie, hebben bepaald:

1°. dat de opening der jagt op waterwild in *Noord-Holland*, voor dit jaar, zal plaats hebben, als volgt:

a. op de eilanden *Texel*, *Vlieland* en *Terschelling*, op Zaturdag den 17den Augustus.

b. in het overige gedeelte der Provincie, op Zaturdag den 27sten Julij.

2°. dat de kooilieden hunne kooieenden opgesloten of gehokt zullen moeten houden van den 20sten Julij tot den 1sten September.

En zal deze in het Provinciaal Blad worden geplaatst en bovendien in alle gemeenten der Provincie worden aangeplakt.

De Commissaris des Konings voornoemd,
RÖELL.

OPROEPING
VOOR DE
DIENST BIJ HET BRANDWEZEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *HOORN*.

Gelet op de artikelen 9 en 15 der Verordening op het Brandwezen, gewijzigd vastgesteld ter Vergadering van den Raad der Gemeente *Hoorn*, den 29sten Januarij 1856 en afgekondigd waar het behoort den 16den Februarij daaraanvolgende.

Roepen bij deze op, alle Mannelijke Ingezetenen, welke den eersten Julij dezes jaars hun twintigste jaar zijn ingetreden, om zich te doen inschrijven tot de *Loting* voor de Dienst bij het Brandwezen, waartoe van af heden tot den 10den Augustus aanstaande, dagelijks ter Secretarie gelegenheid zal zijn, van 's voormiddags 10 tot 's namiddags 2 ure, zullende zij welke deze aangifte mogten verzuimen, zonder Loting worden in dienst gesteld.

HOORN, 8 Julij 1861.

Burgemeester en Wethouders voornoemd.
VAN AKERLAKEN.
De Secretaris,
G. H. BAST.

Overzigt der belangrijkste gebeurtenissen (van 22 tot 25 Julij.)

De diplomatieke verwikkelingen vermeerderen: de Oostenrijksche gezant bij het Fransche hof staat op zijn vertrek; de terugkomst van den ambassadeur van Spanje is onbepaald uitgesteld; de Spaansche gezant bij *Frans II* te Rome is teruggeroepen; men spreekt van de vervanging van den Heer *van Kisseleff* als Russisch ambassadeur te Parijs en nog altijd van de annexie van het eiland Sardinie bij Frankrijk.

De Hongaarsche ministers *Vaÿ* en *Szecsen* zijn ontslagen, eerstgenoemde is opgevolgd door Graaf *Forgash*, dit heeft te Pesth een hevigen indruk gemaakt en de leden van het lagerhuis aldaar hielden onmiddelijk bijzondere conferentiën waarin het warm toeging en men eindelijk besloot de voorlezing van het koninklijk rescript af te wachten.

De officiële betrekkingen tusschen den Generaal *de Goyon*, bevelhebber der Fransche troepen te Rome, met den pausselijken minister van oorlog zijn afgebroken ten gevolge van een door de Fransche regering bij den Paus ingeleverd protest tegen woorden, door den bisschop van Poitiers omtrent *Napoleon III* gebezigd.

De zaak van den baron *de Vidil* is in behandeling geweest, maar aangezien de zoon weigerde tegen zijnen vader als klager op te treden, zeide de president der regtbank het te betreuren, dat men in Engeland geen openbaar aanklager heeft en hij dus, vermits de jonge *Vidil* weigerachtig blijft de justitie behulpzaam te zijn in het vervolgen der misdaad en er mitsdien geen aanklager bestaat, hij de afdoening der zaak zou verschuiven, ten einde het oordeel in te winnen van den Minister van Binnenlandsche Zaken.

Blondin heeft in het glazen paleis te Londen, ten aanschouwe van meer dan 20.000 personen, weder onderscheidene groote kunsten verrigt en met name de bijzondere gevaarlijke operatie van het bakken van koeken op de koord.

Uit Vichy wordt gemeld, dat men in de laatste dagen zeer bevreesd is geweest voor den keizer. Ook op de beurs waren ongunstige berigten nopens den toestand van Z. M. in omloop. Men zeide, dat zijne zwakte in de beenen toeneemt, zoodat hij te naauwernood in zijn rijtuig kan stappen.

Volgens berigten uit Syrië heerschte aldaar eene gewenschte rust, terwijl *Fuad Pacha* de meest krachtige maatregelen had genomen, om het voortduren van dien meer gunstigen toestand zooveel mogelijk te verzekeren.

Op het eiland Haïti heeft eene bloedige ontmoeting tusschen de Spaansche troepen en de insurgenten, die tegen de inlijving van *St. Domingo* bij Spanje zich blijven verzetten, plaats gehad. Het voordeel is aan de zijde der Spanjaarden gebleven.

De heer *Mirès* heeft appel aangeteekend tegen het vonnis, waarbij hij tot vijf jaren gevangenisstraf en 3000 francs boete veroordeeld werd.

Men verzekert, dat de koning van Pruissen zijne vrees zou hebben te kennen gegeven, dat zijne komst naar Chalôns geen goeden indruk in Duitschland zou maken, en den wensch heeft geuit, dat keizer *Napoleon* hem een brief zou schrijven, die vooraf kon worden gepubliceerd, en waarin de vele tegenwerpingen, welke de bijeenkomst der beide vorsten zou kunnen uitlokken werden wederlegd. Men voegt er bij, dat de brief, die door generaal *Edgard Ney* naar Baden is overgebragt aan dit doel kon voldoen.

Te Parijs is den 19den dezer des nachts ten 12 en 1 ure een hevige brand uitgebarsten in de decoratié-magazijnen van de opera in de straat Richer. Het geheele gebouw is vernield. De schade wordt berekend op 1 millioen francs en men denkt, dat de oorzaak aan eene gasontplofing is toe te schrijven.

De studenten te Leipzig, aan welke hoogeschool *Oscar Becker* zijne studiën voortzette, hebben de Koning van Pruissen een adres van gelukwensching toegezonden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Omtrent de hervormingen in het Serail, na de benoeming van *Namick-Pacha* tot bevelhebber der lijfwacht, in plaats van *Riza-Pacha*, vallen nog de volgende bijzonderheden te vermelden. De Sultan begon met de oude kamerheeren. allen jongelieden, te ontslaan en door degelijke lieden te vervangen, even als ook de stalmeesters, adjudanten, enz. Het bedienden personeel van harem en paleis bestond uit vier honderd mannen en twee honderd vrouwen; allen zijn bedankt. Voor den Sultans gevolg waren in de stallen 400 paarden, dezen zijn bij de artillerie ingedeeld. Slechts het noodig personeel heeft hij behouden. Alle kostbaarheden zijn, na inventarisatie onder des Sultans toezigt, verzegeld. Zij zullen later te gelde gemaakt worden om de caimee's te vervangen. De Sultan, die zeer matig leeft en als Sultan geen meerdere behoeften zal hebben dan als Prins, heeft zijne eigene meubelen naar het paleis laten overbrengen, zoo dat voor ameublement geen uitgaven zullen te doen zijn. De civiele lijst is zeer gekortwiekt en desniettemin besteed de Sultan nog een groot deel er van voor de departementen van oorlog en marine. Zijne moeder, die een inkomen van 500,000 piasters per maand moet hebben, heeft daarvoor bedankt en woont nu bij hem in; alleen heeft zij er in toegestemd voor hare uitgaven van liefdadigheid 50,000 piasters per maand te ontvangen. De Sultan heeft ook de wetten der etikette veranderd, zoo dat de Ministers hem voortaan altijd kunnen bezoeken, als de staatszaken het vereischen. Hij bezoekt in persoon alle rijksinrigtingen en gaat er alles tot in de kleinste bijzonderheden na.

De vrouw van den Sultan is eene Engelsche. Hij heeft een zoon van 4 jaren, genaamd *Yussuf Selahiddin Effendi.*

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

HOORN, 26 Julij.

Naar wij vernemen zal het *Italiaansche Garibaldi-Alpenjager-Corps*, dat te Zwolle en in andere Nederlandsche steden zooveel bijval heeft ondervonden, ook onze stad bezoeken en waarschijnlijk heden over 8 dagen alhier Concert geven.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal is den 22sten dezer voortgegaan met de behandeling van het wetsontwerp op de Nationale Militie en toen gevorderd tot art. 183. Eene belangrijke wijziging is, door de aanneming van een amendement van den heer *van Nispen*, in art. 121 gebragt (waarvan de behandeling vroeger verdaagd was) In dat artikel, oorspronkelijk bepalende dat „behalve de ligting, die voor het eerst dient, steeds *een vijfde* van het geheele bedrag der vijf ligtingen van de militie te lande onder de wapenen kan worden gehouden of geroepen," is thans *een vijfde* teruggebragt tot *een zevende.*

In de zitting van 23 dezer zijn de discussiën voortgezet.

Art. 190, bepalende dat de ligtingen van 1857 tot en met 1861 zes jaar lang in dienst zullen blijven, is met 52 tegen 9 stemmen verworpen.

De heer *de Brauw* had voorgesteld achter art. 191 een nieuw artikel in te lasschen, bepalende, dat hij, die vóór het in werking treden van deze wet regt heeft verkregen op de definitive vrijstelling wegens broederdienst, ook na de in werking treding van deze wet van de dienst is vrijgesteld. - Dit artikel is insgelijks verworpen.

Het geheele wets-ontwerp is daarna *aangenomen* met 39 tegen 23 stemmen.

De Kamer heeft reeds den 22sten aan de orde gesteld om, na afloop van de beraadslaging over dit wets-ontwerp, te behandelen, de wets-ontwerpen: tot bekrachtiging der ordonnantie van den gouverneur-generaal, omtrent den vrijen invoer van padie en rijst op Java en Madura; betreffende den afkoop van den Stadertol; nopens de schatkistbiljetten; de schuldamortisatie en de dading met de maatschappij tot indijking van op- en aanwassen in de Oosterschelde, terwijl de Kamer een voorstel des Voorzitters heeft *verworpen* om ook het wets-ontwerp nopens den Raad van State thans nog in behandeling te nemen.

Het wets-ontwerp betreffende den Stadertol is met *algemeene* stemmen; dat betrekkelijk de amortisatie met algemeene stemmen op éene na en dat nopens de schatkistbiljetten met 32 tegen 28 stemmen aangenomen.

Den 24sten zou de Kamer hare werkzaamheden waarschijnlijk beëindigen.

— Men meldt uit 's Gravenhage aan de *Arnhemsche Courant*:

Men verwacht eerstdaags in de residentie eene buitengewone zending uit Tunis, die door den Bey belast is met het overbrengen aan Koning *Willem III* van het grootkruis der familie-orde van Tunis, waarvan de versierselen slechts aan Vorsten verleend worden. De zending bestaat uit den Minister van Marine en eenige andere hooge staatsdienaren van den onderkoning van Tunis.

— Woensdag avond den 15 jl, werd te Alkmaar de algemeene vergadering van de *Ned. vereeniging tot afschaffing van sterken drank* geopend met eene openbare bijeenkomst in de Koepelkerk, onder voorzitting van dr. *T. R. G. Huydecoper* van 's Hage. Behalve door een 40tal afgevaardigden en correspondenten werd deze bijeenkomst door een menigte belangstellenden bijgewoond. Nadat de Voorzitter de vergadering geopend en de aanwezigen welkom geheeten had, schetste hij in een sierlijke rede het doel dezer zamenkomst, wees op de heilzame bedoelingen der vereeniging, weidde in het breede uit over de nadeelige gevolgen van den sterken drank en somde de voordeelen op, die uit eene geheele afschaffing van den jenever als volksdrank als van zelf zouden voortspruiten. Daarna traden als sprekers op de heeren *L. C. Lentz* en *C. S. Adama van Scheltema*, predikant te Amsterdam, *J. W. Schubart* officier van gezondheid te Utrecht, en *J. A. P. Cohen Stuart* referendaris bij het Ministerie van Financiën te 's Hage.

Nadat deze sprekers hunne taak hadden volbragt, nam de Voorzitter nogmaals het woord. Hij wees op de getuigschriften van 500 geneeskundigen, behelzende de verklaring van het nadeelige van den sterken drank, en loofde uit eigen beurs eene premie uit van *f* 500 aan dengenen, die hem eene verklaring kon toonen van éénen geneeskundige, die beweerde, dat de sterke drank voordeelig kan werken op de gesteldheid van het menschelijke ligchaam. Spreker eindigde met eene bede en eenen wensch tegenover het stedelijk bestuur. Eene bede, om zooveel mogelijk de Alkmaarsche afdeeling behulpzaam te zijn in hare pogingen, en eene wensch, dat de som van *f* 15 á 16,000, zijnde de opbrengst der jaarlijksche stedelijke belasting van den sterken drank, mogt dalen tot nul, met bijvoeging, dat die nul nog meer voordeel zoude aanbrengen dan al die duizende guldens.

— Den 23sten dezer is in het kamp te Milligen aangekomen de batterij van het reg. rijdende artillerie uit Arnhem, aangewezen om met de kavallerie te manoeuvreren, bestaande uit 4 officieren, 107 onder-officieren en manschappen, 130 paarden, 6 korte bronzen kanonnen van 12 pond, 2 kaissons van 12 pond, een smidswagen, een voorraadwagen en 6 voorwagens. Voorts zijn in het kamp aangekomen de 12 officieren en manschappen, die door de bataillons infanterie zijn vooruitgezonden tot het in orde brengen van de legerplaats voor de troepen, die er den 17den Augustus zullen aankomen.

— Uit Kampen schrijft men, dat, door den visscherman *Bruin Visser*, in het Keteldiep is drijvende gevonden eene flesch, waarin een briefje lag, letterlijk van den volgenden inhoud: „Uit dezen flesch hebben drie jongens voor het laatst huns levens in een storm hun laatsten drank genoten: *Sjoerd Stok*, wij vergaan; adieu; het schip de *Drie Gebroeders*. Die dit vindt wordt verzocht het aan de familie bekend te maken."

— De *Veendammer Courant* meldt van den 19den het volgende:

Om het hondenras uit zijnen staat van vernedering op te beuren en niet langer bij springstieren en harddravers ten achter te laten staan, is dezer dagen eene krachtige poging gedaan door heeren jagtliefgebbers uit Groningen en Drenthe.

Zoowel de snelvoetige windhonden, als de fijnneuzige legerhonden dongen op eene heden aldaar bij *J. R. Eerkers* gehouden keuring, met dezen uitslag mede:

Er waren 10 legerhonden en 5 windhonden aanwezig. Bekroond werden, eene staande langharige legerhond van den heer *W. Bakker* te Stadskanaal, met den prijs; eene ruigharige legerhond van den heer *Feddes* te Wildervank met de premie; een snoekkleurige windhond van den heer *Sijpkens* te Zuidbroek, met een prijs, en de ruigharige windhond van den heer *Eerkes* te Borgercompagnie, met de premie.

— In de stembus te Almelo werd dit versje gevonden.

'k Verkies dezelfde Leden,
G. Salomonson en Dull (E. J. H.)
De nieuwe Candidaten
Die kunnen wel veel praten
Maar veel gepraat is Prul.

'k Denk veeltijds aan het scheeren
Van 't Varken door Freund Hein
Die kreeg in plaats van wolle
Een groot geschreeuw van 't Zwijn.

'k Verkies dus de oude Leden
Voor onzen achtbren Raad
En ook dus E. ten Cate
Dit kan dunkt mij geen kwaad.

En nu gij oude Leden
Zoo gij herkozen zijt
Besteed op 't eerekussen
Dan nuttig Uwen tijd.

Kwijt U van Uwe pligten
Zoo 't aan een Raadslid past
Help zorg en last verligten,
Veel schouderen opgetast.

De Londensche *Times* bevestigt het berigt, dat het hoofdbestuur der Britsche brievenposterij TERUGGEKOMEN *is van zijn besluit om de tweede maandelijksche gelegenheid tot briefwisseling met China en den Indischen Archipel op te heffen.* Wij twijfelen er niet aan, of dit berigt zal hier te lande met groot genoegen worden vernomen.

KANTONGEREGT TE HOORN

Bij vonnis van het Kantongeregt te Hoorn, van 23 Julij jl., is:

H. v. K te Hoorn, Veroordeeld in eene geldboete ad f 3, en eene boete ad f 2, en bij niet voldoening na aanmaning twee dagen gevangenis, m. d. k ter zake van het zittende rijden in een hondenwagen en het niet voorzien van muilkorf van een hond die een voertuig trok.

A. W. te Hoorn, Veroordeeld tot één dag gevangenisstraf en eene boete ad f 3, en bij niet voldoening na aanmaning der boete, één dag gevangenis m. d. k. ter zake van als publieke vrouw te Hoorn, niet ter bestemder plaats en tijd te zijn verschenen, voor de visitatie bestemd.

J v. d. S te Hoorn, veroordeeld in eene boete ad f 3, en bij niet voldoening na aanmaning één dag gevangenis m. d. k. ter zake van het rijden met een wagen over de klinkerstraatsteenen dienende tot voetpad te Hoorn.

T. G. te Berkhout, Veroordeeld in eene boete ad. f 1 en bij niet voldoening na aanmaning één dag gevangenis m. d. k. ter zake van het niet voorzien van muilkorf van een hond die binnen de gemeente Hoorn een voertuig trok.

GEMEENTE-RAAD te HOORN.

Vergadering van 4 Junij 1861.

Tegenwoordig 7 leden, als: de HH. Kroon, Opperdoes Alewijn, Boldingh, Bloem, Terpstra, Stokbroo en Faber.

Absent volgens ontvangen kennisgeving door ongesteldheid, de Burgemeester; door afwezigheid de HH. Messchaert en de Vries, alsmede de HH. de Vicq, Booij en Lippits.

De Vergadering wordt bij indispositie van den Burgemeester geopend, door den Heer Wethouder Kroon.

De Notulen van de Vergadering van den 28 Mei ll. worden gelezen en goedgekeurd.

Ingekomem zijn de navolgende stukken, als:

I. Eene missieve van Burgemeester en Wethouders dezer gemeente, dd 4 dezer no. 751, daarbij inzendende den staat van afsluiting der dienst van 1860 en tot verrekening van de daarbij vermelde nog ongewettigde uitgaven ter goedkeuring voordragende:

1°. Eene suppletoire begrooting ten bedrage zoo in ontvang als in uitgaaf eener som van f 15167,01.

2°. Eene aanvraag tot af- en overschrijving ten bedrage van f 32,89½.

II. Een rapport van de Commissie voor de renten gevende eigendommen, gedateerd 31 Mei ll., omtrent de aan haar verwezen missive van den Heer Advocaat Faber, dd. 13 September 1860, over de aangelegenheden van den Naamsloot.

III. Rapport van Burgemeester en Wethouders dezer gemeente, dd. 28 Mei ll., no. 733, omtrent het bij raadsbesluit van 23 April ll. aan dat collegie verwezen verzoekschrift van de weduwe J. C. C. Witte alhier, strekkende tot verbetering der doorvaart naar hare steenkooperij, liggende aan het uiteinde van de Turfhaven, welke volgens de adressante, wegens ondiepte dikwijls belemmerd wordt en welke belemmering zich hoofdzakelijk zoude bepalen *in* of *voor* de zoogenaamde Gouwsbrug bij het Nieuweland.

Door den Voorzitter voorgesteld zijnde, alle deze stukken voor de leden ter inzage te leggen en daarover in eene volgende vergadering te beraadslagen, wordt dienovereenkomstig besloten.

IV. Daarna worden door den Voorzitter aan de orde van behandeling gesteld de navolgende ter visie gelegen hebbende stukken, als:

Het rapport van de commissie voor de financien omtrent de door haar onderzochte rekening en verantwoording betrekkelijk het R. C. Wees- en Armhuis alhier, over het afgeloopen dienstjaar 1860.

Geene der leden daaromtrent het woord verlangende, wordt overeenkomstig de conclusie van dat rapport tot goedkeuring dezer rekening besloten, met decharge van en onder dankbetuiging aan HH. Regenten voor hun gehouden goed beheer, en met bepaling dat het batig slot ad f 4,66 op nieuwe rekening in ontvang zal moeten worden verantwoord.

V. Rapport omtrent de door diezelfde commissie onderzochte rekening en verantwoording van het protestantsche Weeshuis alhier, over het dienstjaar 1860.

Ook omtrent dit rapport het woord niet verlangd zijnde, wordt, overeenkomstig de conclusie besloten, deze rekening goed te keuren, HH. Regenten te dechargeren en hen te bedanken voor hun goed gehouden beheer.

VI. Rapport als voren, omtrent de door haar onderzochte rekening van ontvang en uitgave der plaatselijke schoolcommissie over het afgelopen dienstjaar 1860.

Nadat door den Heer Opperdoes Alewijn was aangemerkt, dat het medelid der financieele commissie, de Heer Faber, in zijne betrekking van president der plaatselijke schoolcommissie, zich van de deliberatie over die rekening had onthouden, — en daarna door den Heer Stokbroo was in overweging gegeven, het advies der financieele commissie ten deze, mede te deelen aan de plaatselijke schoolcommissie, ten einde zich daarna te gedragen, en eindelijk door den Heer Faber was voorgesteld. de motiven van dit rapport in de notulen op te nemen, wordt door den Voorzitter te kennen gegeven, dat aan een en ander zal worden voldaan en vervolgens op diens voorstel tot goedkeuring dezer rekening besloten.

VII. Rapport als voren, omtrent de aan haar verwezen rekening van ontvangsten en uitgaven, ten behoeve de stads Apotheek van 15 Julij 1860 tot en met 31 December 1860.

Geene der leden omtrent dit rapport het woord verlangende, wordt overeenkomstig het advies der commissie besloten, de voordragt ter definitieve regeling dezer, thans nog nieuwe administratie aan HH. Burgemeester en Wethouders op te dragen, ten einde die alsdan later aan de beslissing van den Raad te kunnen onderwerpen, en wijders om HH. Commissarissen der stads Apotheek voor hun gehouden administratie te dechargeren en den dank dezer vergadering voor de betoonde belangstelling en aangewende goede zorgen over te brengen.

VIII. Rapport als voren, omtrent de aan haar verwezen rekening en verantwoording, wegens het brandwezen binnen deze stad over het jaar 1860.

Nadat met betrekking tot de bij het rapport betuigde bevreemding « *omtrent het zoo uiterst gering bedrag hetwelk in verhouding tot het groote personeel wegens boete wordt verantwoord*" door den Voorzitter eenige inlichtingen waren verstrekt, als moetende zulks naar zijne meening, als een gevolg worden beschouwd, van de verloven, welke ter gelegenheid van het proberen der brandspuiten, nootwendig door de brandmeester moeten worden verleend, hetwelk door den Heer Opperdoes Alewijn als schadelijk voor de dienst wordt beschouwd, en welk punt dien Heer zeer wenschelijk acht, dat de aandacht van den brandraad wordt aanbevolen — wordt door den Heer Terpstra naar aanleiding der verder bij het rapport gemaakte aanmerkingen, omtrent het thans, even als vroeger bij die rekening ontbreken van mandaten, de vraag gedaan, of die bedenkingen in de tijd wel zijn gebragt, ter kennisse van den Brandraad.

Nadat zulks door den Voorzitter toestemmend was beantwoord, wordt vervolgens overeenkomstig het advies der financieele commissie en des Voorzitters voorstel, om de bij het rapport gemaakte bedenkingen, aan den Brandraad mede te deelen, tot goedkeuring dezer rekening besloten, met dankbetuiging aan dat collegie voor zijne betoonde belangstelling en goede zorgen.

Wordt vervolgd.

VERSLAG over den toestand van het LAGER ONDERWIJS in de Gemeente HOORN,

aan den Raad dier Gemeente ingevolge art 64 der wet, van 13 Augustus 1857 (Staatsblad no. 103), door de plaatselijke Schoolcommissie ingediend en in afschrift verzonden, aan den Hr. Schoolopziener in het 10de district der provincie Noord-Holland

Hoofdstuk I.

OVER HET ONDERWIJS

Vervolg van No 1037

Afdeeling III.

§ 11. *Van de openbare Onderwijzers.*

(Vervolg.)

6. *Aan de school in het Huis van Correctie*, als Onderwijzer, *Evert Kriebel* (zie hierboven)

De Onderwijzer wordt in het geven van onderrigt bijgestaan door eenige gevangenen. die bij geschiktheid daartoe zich bovendien die onderscheiding door hun gedrag waardig toonen.

6. *Aan de school in het Huis van Arrest*, als Onderwijzer, *Anthonie Voerman Vulkers.* (Zie hierboven)

8. *Aan de Fransche Jongeheerenschool*, als Hoofdonderwijzer, *Adrianus van der Hoeven*, met eene bezoldiging van stadswege ad f 600 's jaars, f 100 voor vergoeding aan schoolbehoeften, en bijna f 1500 aan schoolgelden, na aftrek van het salaris aan den Hulponderwijzer, bedragende het schoolgeld voor iederen leerling, op de dagschool f 52, en op de avondschool f 40 's jaars.

als Hulponderwijzer, *Albertus Langerhuizen van Uven*, genietende een salaris van den Hoofdonderwijzer ad f 150 's jaars.

9. *Aan de Fransche Jongejufvrouwenschool*, als Hoofdonderwijzeresse, *Cornelia Hondius*, met eene bezoldiging van stadswege ad f 600 's jaars, en ruim f 1100 aan schoolgelden, na aftrek van het salaris aan de Hulponderwijzeressen bedragende het schoolgeld voor iedere leerlinge f 52 's jaars.
als Hulponderwijzeressen:
a. Albertina Langerhuizen van Uven, genietende een salaris van de Hoofdonderwijzeresse ad f 80 's jaars,
b. Petronella Susanna Hondius, op een salaris van de Hoofdonderwijzeresse ad f 100 's jaars,
als Kweekelinge, *Trijntje Roos*, die tegen betaling van eenig kostgeld door de Hoofdonderwijzeresse gehuisvest wordt.

10. *Aan de Stads Teekenschool*, *H. Vorderman* en *B. Blanken.*

11. *Op de Zangschool*, *H. A. Meijroos.*

12 *Op de Gymnastieschool*, *J. Vergilst.*

13. *Op de naai- en breischool*, *T. Hoebach.*

§ 12. Met uitzondering van de sub no 3 genoemden, die een huis van de Israëlitische gemeente bewoont, geniet geen der bovenvermelde onderwijzers vrije woning of vergoeding voor huishuur.

§ 13. Het onderwijs sub nos. 1, 2, 4, 10, 11, 12 en 13 wordt in stads localen, dat sub nos 3 en 5 in een gebouw der Israëlitische gemeente, dat sub no 6 en 7 in Rijks localen, en eindelijk dat sub no 8 en 9 in de woningen der Onderwijzers gegeven.

§ 14. De kweekelinge, die vroeger op de sub no. 9 vermelde school met het onderwijs in de Engelsche taal belast was, heeft in den loop van dit jaar de school verlaten.

§ 15 Examens tot benoeming van Onderwijzers zijn in dit jaar niet afgenomen.

§ 16. Pensioenen zijn niet verleend.

Afdeeling IV.

Van de kosten van het Openbaar Onderwijs.

§ 17. De kosten van Stadswege voor het Openbaar Onderwijs verstrekt, hebben, voor zooverre de Commissie zulks heeft kunnen nagaan, bedragen als volgt:

a. aan jaarwedden voor Hoofd- en Hulp-onderwijzers . . . . . f 4275,00.
b. toelagen aan kweekelingen die tijdelijk ter adsistentie aan de Stads Scholen verbonden waren, ons onbekend . » pro memorie.
c. de jaarwedden der onderwijzers aan de Stads Teeken-, Zang en Gijmnastiescholen, als mededie der onderwijzeresse aan de Stads Naai- en Breischool, ons onbekend . . . : » pro memorie.
d. de kosten tot onderhoud der schoollocalen en van het meubilair, alsmede van licht en brand, zonder tusschenkomst der Commissie verstrekt wordende, ons onbekend . . . . . . » pro memorie
e. aan boeken en verdere schoolbehoeften:
1. op de Stads Armen-, Tusschen- en Herhalingscholen . . . . » 661,56.
2. op de Fransche Jongeheerenschool als vergoeding aan den Hoofdonderwijzer » 100,00.
3. op de Teeken-, Zang-, Gijmnastie-, Naai-en Breischolen, ons onbekend . » pro memorie.
f. aan de Plaatselijke Schoolcommissie:
1. voor prijzen en belooningen op de Scholen uitgereikt . . . . » 380,38^5.
2. voor abonnement op het maandwerk »*de Bijdragen*" en het weekblad »*de Wekker*," voor den Bode en kosten van vergaderingen . : . » 88,65.

§ 18. Bovenstaande kosten werden aan de Stad gedeeltelijk vergoed door de navolgende inkomsten:
a. Subsidiën van de Gemeenten der verschillende Christelijke kerkgenootschappen, bedragende voor elk kind, dat de Armenschool bezocht, naar wij meenen 80 Cents per maand.
b. Schoolgelden van de op de Tusschenschool onderwijs ontvangende kinderen, bedragende 50 Cents voor een, 80 Cents voor twee, f 1,05 voor drie en 30 Cents voor elk kind boven de drie uit een gezin schoolgaande per maand, genietende de Hoofdonderwijzer 10 °/₀ dier schoolgelden.

Hoofdstuk II.

Van het bijzonder Onderwijs.

§ 1. Het bijzonder onderwijs te dezer Stede werd gegeven in vijf verschillende scholen, op drie van welke jongens en meisjes gezamenlijk onderrigt ontvingen, op twee uitsluitend meisjes.

§ 2. De Hoofd-onderwijzer *Schoo*, die aan het hoofd van eene der drie eerstgenoemde scholen staat, mogt zich ook gedurende het afgeloopen jaar over een toenemend getal leerlingen verheugen, dat, volgens het voorgaand verslag, ongeveer 80 bedragende, in de laatste helft van het jaar 1860 tot ruim 90 klom.

De leerlingen zijn verdeeld in drie klassen, en ontvangen onderwijs in de vakken, omschreven onder litt *a - i* art. 1 der wet.

Het schoolgeld bedraagt f 20 's jaars.

De Hoofd-onderwijzer wordt bijgestaan door de Hulponderwijzers *Willem Schoo* en *Cornelis Kaag*.

Het schoollocaal wordt door de sub commissie, die hetzelve bezocht, zeer geroemd.

§ 3. De andere school, evenzeer voor jongens en meisjes behoort aan den Hoofd-onderwijzer *Jan Jacob de Boer*. die, bijgestaan door den Hulp onderwijzer *Pieter Steuvoer*, en door de kweekelingen *Jan Buis* en *Cornelis de Beer*, een getal van nagenoeg 130 kinderen, verdeeld in drie klassen, onderwijst in de vakken omschreven sub litt., *a - i*, art 1 der wet.

De commissie mag de bemerking niet achterwege laten dat met het oog of bovenvermeld aanzienlijk getal leerlingen, het schoollocaal, wat de ruimte betreft, niet allezins voldoende is.

§ 4 In de derde der sub § 1. genoemde scholen, behoorende aan den Hoofd onderwijzer *Christiaan August Carstens*, wordt het in de beide vorige §§ vermelde onderwijs door den Hoofd-onderwijzer alleen gegeven, die, niettegenstaande zijn gevorderde Jaren, met allen ijver zijne taak vervult.

Het getal leerlingen bedroeg 37 verdeeld in drie klassen.

Het schoollocaal moet voldoende worden geacht in verhouding tot bovengenoemd getal.

§ 5. Het schoolgeld op beide laatste scholen bedroeg f 16, 's jaars.

§ 6. Voor zooverre de commissie naar de proeven van bekwaamheid mag oordeelen, die de leerlingen bij een bezoek harer sub commissie aflegden, was het onderwijs op alle drie genoemde scholen voldoende, en mogt men zich verheugen, dat nevens de voortreffelijke inrigtingen van openbaar onderwijs, te dezer stede bijzondere scholen bestonden, die over het algemeen in het aanzienlijk getal leerlingen het blijk harer deugdelijkheid met zich voerden en het bewijs leverden, dat nog niet in alle leemten van het openbaar onderwijs was voorzien

§ 7. Aan het onderwijs op eene der Fransche meisjescholen, gehouden wordende door Mej. *Anna Maria Bakker*, dat zich vroeger bepaalde tot de Hollandsche en Fransche talen en tot de handwerken voor meisjes, werd in het afgeloopen jaar eenige uitbreiding gegeven door het onderwijs in het rekenen, dat door den onderwijzer *Pieter Bakker* aldaar werd gegeven.

Vijf- en twintig leerlingen maakten van het onderrigt gebruik tegen betaling van een schoolgeld ad f 20 's jaars.

§ 8. De andere Fransche meisjesschool behoort aan Mej. *Grietje Erlée* geboren *Haremaker*.

Behalve het gewoon lager onderwijs werd ook daar onderrigt gegeven in de Fransche en Engelsche talen en in de handwerken voor meisjes.

De school werd in het eerste halfjaar door 46, in het laatste halfjaar door 38 meisjes bezocht.

Het schoolgeld bedroeg f 14, f 16 of f 20 's jaars. naar gelang men van de dagschool, avondschool, of ook bovendien van het onderwijs in de Fransche en Engelsche talen wenschte gebruik te maken.

§ 9. Ook deze beide laatstgenoemde scholen, waarvan die sub § 8. slechs eenmaal door de Commissie werd bezocht, komen haar voor in eene wezenlijke behoefte te dezer stede te voorzien.

Hoofdstuk III,

Over het toezigt.

§ 1. Het toezigt over het lager onderwijs werd door de plaatselijke schoolcommissie even als ten vorige jare uitgeoefend, gelukkig acht zij zich door te kunnen vermelden, dat hare bemoeijingen zich nimmer tot onaangename pligtsbetrachting behoefden uit te strekken, en dat zij van allen wier medewerking ambtshalve door haar werd ingeroepen bereidvaardigheid en welwillendheid mogt ondervinden.

Het onderwijzers personeel, steeds met den meesten ijver werkzaam, stond ook der Commissie, daar waar inlichting en mededeeling verlangd werd, hulpvaardig en trouw ter zijde, en met lof moet worden gevraagd van den meer dan gewonen spoed, waarmede de bouwstoffen voor het tegenwoordig verslag door de verschillende onderwijzers werden ingezonden.

§ 2. Tot de mededeeling overgaande der zamenstelling van het personeel der plaatselijke Schoolcommissie, herdenkt zij met leedwezen het verlies, dat hare vergadering trof door het vertrek van haren geachten vorigen voorzitter den Heer Jhr. Mr. *L. van Stijrum*, die tot andere functiën naar elders geroepen, ook het lidmaatschap onzer Commissie met zoovele andere betrekkingen, waarin hij nuttig werkzaam was geweest, neerlegde en daardoor de taak afbrak, die hij zoovele jaren met ijver had vervuld Mogt hij bij velen, tot wier opleiding hij als lid der plaatselijke schoolcommissie bevorderlijk was, gevoelens van erkentelijkheid hebben achtergelaten ook zijne vroegere medeleden zullen hoog blijven waarderen hetgeen hij aan het onderwijs ten beste gaf, en zich met genoegen herinneren de vele aangename oogenblikken, die zij met hem in hunne vergadering door bragten. Na het vertrek van den Heer *van Stijrum*, werd de Heer *A. J. Faber* met algemeene stemmen tot voorzitter benoemd, terwijl de ontstane vacature werd aangevuld door den Heer *H. Linse*.

Tot leedwezen der vergadering legde de Heer Mr. *J. H. Gilquin* de betrekking van Secretaris neder, waartoe alstoen de Heer Mr. *C. R. H. van Lelijveld* werd gekozen, zoodat de Commissie thans bestaat uit de Heeren: *A. J. Faber*, president; Mr. *C. R. H. van Lelijveld*, secretaris, *P. Messchaert Kz*, Thesaurier; *W. Nijssen*; Mr. *W. C. J.. de Vicq*. *J. C. Bast*; Mr. *J. H. Gilquin*, Mr. *F. Booi* en *H. Linse*.

Met den innigen wensch, dat zij in het eerstvolgend jaar de verkregen uitkomsten eener nieuwe regeling van het onderwijs zal mogen vermelden, heeft de plaatselijke schoolcommissie, bij deze de eer aan den Gemeente-Raad te Hoorn, haar verslag over het jaar 1860 aan te bieden.

HOORN, den 27 Februarij 1861.

Geteekend { A. J. FABER, *President.* C. R. H. VAN LELIJVELD, *Secretaris.*

Advertentiën.

BEKENDMAKING.

KERMIS EN PAARDENMARKT.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *HOORN*, brengen ter kennisse van de belanghebbenden dat de gewone **KERMIS** te dezer Stede zal worden gehouden in AUGUSTUS e. k., gedurende eene week, aanvangende den *Tweeden Maandag* van die Maand en eindigende des Zaturdags daaraanvolgende.

Dat de Lootdag en het Inluiden wordt bepaald vijf dagen van te voren, en alzoo op Woensdag den 7 Augustus a s.

Dat Woensdag van bovengenoemde Kermisweek, zijnde den 14 Augustus, ter gewoner plaats zal worden gehouden de **JAARLIJKSCHE PAARDENMARKT**, met herinnering dat te dier gelegenheid geene zieke of met droes besmette Paarden ter markt mogen worden gebragt.

HOORN, den 19 Julij 1861.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN AKERLAKEN.
De Secretaris,
G. H. BAST.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 24 Julij.

TARWE stil; 126, 129, 130 ℔ bonte Poolsche f 350, 368, 370.

ROGGE onveranderd; 124 ℔ oude Pruissische f 241; 124 ℔ Anclammer f 214 bij partij; 121 ℔ Galatz f 211; 117, 118 ℔ Petersb. f 201, 204; 118 ℔ dito f 203. Op levering per 2100 kilo f 1 lager; Julij f 190 Oct. f 192.

GARST hooger verkocht; 109 ℔ Rostocker f 195.

BOEKWEIT slap en lager; zijnde laat beurs 118, 120 ℔ Holsteinsche bij partij tot f 234, 240 gerealiseerd.

KOOLZAAD traag in een doen; Betuwsch 70 p. vl; op 9 vat Olie Oct. $73^1/_2$ p. vl.

LIJNZAAD in een doen; 111 112 ℔ Patna f $357^1/_2$.

RAAPOLIE dadelijk onveranderd, op levering bij de slotkoersen van voorgaande marktdag prijshoudend; op 6/w. f $40^3/_4$; Vlieg. f $39^1/_2$; 1°. Sept. f $39^3/_4$. $^7/_8$; Oct. f $40^1/_2$; Nov. f $40^3/_4$, 41, Dec. f 41, $^1/_4$; Mei f $41^1/_2$.

LIJNOLIE dadelijk en op levering flaauw; op 6/w. f $33^1/_4$; vlieg. f 32; Naj. f $32^1/_4$.

HENNEPOLIE op 6/w. f $38^3/_4$; vlieg. f $37^1/_2$.

HOORN, 25 Julij.

KAAS. — Kleine gras f 23,25, en daarenboven 3 Cents premie per stuks, wordt alzoo de Hoogste Marktprijs f 24,00 middelste prijs f 21,00; laagste prijs f 19,00.
Aangevoerd 310 Stapels, wegende 78,985 ned. Ponden.

PURMERENDE, 23 Julij.

KAAS. — Kleine gras f 23,75; Id. Hooi f , Middelb. gras f 25,25

Aangevoerd 240 *Stapels*, te zamen wegende 67,887 ned. Pd.

VEE. — 11 Paarden. 114 Runderen. 119 Vette Varkens, van 34 tot 40 cents per Ned. pond. Magere Varkens, van f , tot f , per stuk. 49 Biggen van f 3,00 tot f 5,00 per stuk 136 Vette Kalveren, van 45 tot 60 cents per Ned. pond. 27 Nuchtere Kalveren van f 4,00 tot f 13,00 per stuk. 515 Schapen en Lammeren.

BOTER f 0,85 tot f 1,10 per N. pond.
Kippen-Eijeren 2,35 à f , de 100 stuk.
Eende-Eijeren 2,35 à f , de 100 stuk.

ALKMAAR, 19 Julij.

Tarwe f 10,25; Rogge f 6,50 Gerst f 6,25 Haver f 4,00. Paarden Boonen f ,: Bruine dito f ,; Groene Erwten f ,; Graauwe dito f 15, Vale f ;, Witte dito f ,; Kanariezaad f ,; Geel Mosterdzaad f . Bruin dito f Koolzaad. Karweizaad f ,.

LEIDEN, 20 Julij.

Boter 1ste kwal. f 1,00 à $1,12^1/_2$ mindere kwal. f 0,90 à $0,97^1/_2$. Verkocht 5180 Ned. Pond.

LEEUWARDEN 19 Julij.

Boter 45,90.

SCHIEDAM, 25 Julij.

Moutwijn, het Ned. vat zonder fust f 12,00 zonder de belast.
Jenever „ „ „ „ „ „ 17,50 „ „ „
Amst. proef „ „ „ „ „ „ 18,75 „ „ „

BEURSBERIGTEN DER EFFECTEN (25 Julij.)

Nederlanden.	Werkelijke Schuld . . .	$2^1/_2$	$63^1/_2$	$63^5/_8$
	Dito dito . . .	3	$7?^1/_2$	$75^3/_8$
	Dito dito . . .	4	$98^7/_8$	$98^{15}/_{16}$
	Handelmaats. op resc	$4^1/_2$	$132^7/_8$	
Oostenryk.	Oblig Metalliek ., .	5	$46^5/_8$	$46^7/_8$
	Dito Rente Amst. .	5	$69^1/_2$	$69^5/_8$
	Dito Nation. 1854	5	$54^{15}/_{16}$	$55^1/_8$
Polen.	Obligatiën.	4	$76^1/_2$	
Rusland.	Oblig. bij Hope en Co.	5	$102^7/_8$	
	Dito dito 1828/29 .	5		
	Certif. dito 1831/33	5	$81^3/_4$	$81^7/_8$
	Dito bij Stieglitz . .	4		
	Dito 5de Serie . . .	5	$82^1/_2$	
	Dito 1855 6de Serie	5	$94^7/_8$	
Spanje.	Obligatiën.	2	$42^1/_{16}$	$42^1/_8$
	Dito	3		
	Dito Binnenlandsche	3	$47^9/_{16}$	$47^5/_8$
Portugal.	Obligatiën	3	47	$47^1/_{16}$
	Dito 1856/59 . . .	3	$46^9/_{16}$	$46^5/_8$

LONDEN, 22 Julij. Aangevoerd 4200 Runderen 26,400 Schapen 350 Varkens. 263 Kalveren.

MENGELWERK.

Vervolg van de geschiedenis van den Paardenkooper
Michaël Koolhaas.

Toen *Koolhaas* zijne paarden in zulk een ellendigen toestand terug vond en vernomen had hoe men gedurende zijne afwezigheid met dezelve had geleefd, vloekte hij wegens deze schandelijke geweldadigheid, verborg echter, bij het gevoel zijner onmagt, zijn wrevel en maakte zich, dewijl hem niets anders overbleef, gereed het roofnest met zijne paarden weder te verlaten, toen de slotvoogd, door het gesprek opmerkzaam gemaakt, verscheen, vragende wat er te doen was? - Wat er hier te doen is, hernam *Koolhaas*, wie heeft de Jonker *van Tronka* en zijne lieden de vrijheid gegeven zich van de bij hem achtergelatene paarden tot veldarbeid te bedienen? Hij vroeg of deze handelwijze billijk was, beproefde de paarden door een zweepslag op te wekken en toonde hem dat zij zich niet konden verroeren. Nadat de slotvoogd hem eenigen tijd met verachting had aangezien, zeide hij: »Hoor me die kerel eens zwetsen! als of de vlegel God niet danken moest dat zijne paarden nog leven!" »Wie," zoo vroeg hij, »moest de paarden verzorgen, dewijl de knecht weggeloopen is? was het dan niet billijk dat de paarden het voeder verdienden?" Hij besloot zijne toespraak met te zeggen, dat hij niet zoo veel praats moest maken, want dat hij anders de honden zou roepen, die hem wel tot bedaren zouden weten te brengen.

Het hart van *Koolhaas* bonsde in zijn binnenste. Hij vatte het voornemen op den ellendigen slotvoogd bij zijne kraag te pakken, op den grond te werpen en den voet op zijn borst te drukken, doch zijn gevoel van regt, aan een goudschaal gelijk aarzelde nog; hij was nog niet geheel verzekerd of zijn vijand de eenige schuld daarvan droeg, en terwijl hij de smaadredenen aanhoorende, naar zijne paarden ging en hen met zijne handen bestreek, vroeg hij met eene doordringende stem, om welke reden zijn knecht verwijderd was! de slotvoogd antwoordde hem dat de slungel stijfhoofdig was geweest en verlangd had dat de paarden van twee ridders, die op het kasteel waren gekomen, ter wille van zijne paarden, onder den blooten hemel zouden geplaatst worden. *Koolhaas* had de geheele waarde van de paarden willen geven, indien hij zijn knecht bij zich had gehad, om diens woorden met de woorden van den slotvoogd te kunnen vergelijken.

Nog bestreek hij kop en nek van zijne vermagerde beesten, bij zich zelven overleggende wat in dit geval te doen, toen het tooneel plotseling veranderde en Jonker *Wenzel van Tronka* met eene menigte ridders, knechten en honden van de jagt terugkeerde en zich reeds op het slotplein bevond. Toen de Jonker vroeg wat er gebeurd was, nam de slotvoogd het woord, terwijl de honden, bij het zien van een vreemde, een vreesselijk gehuil en geblaf aanhieven en de ridders, de een voor den ander, hen tot bedaren poogden te brengen, deelde hij hem, bij de hatelijkste inkleeding der zaak, mede, wat de paardenkooper wilde, omdat zijne paarden slechts korten tijd gebruikt waren. Met een honend gelach zeide hij verder, dat de kerel weigerde de paarden voor de zijnen te erkennen. - »Neen, gestrenge Heer," riep *Koolhaas* uit, »dat zijn mijne paarden niet! Dat zijn niet de paarden die 30 goudguldens waardig waren. Ik wil mijne glanzende, goed gevoedde, gezonde paarden terug hebben!" - De Jonker steeg, terwijl een ligte blos zijn gelaat bedekte, van 't paard, en zeide: als de kerel de paarden niet hebben wil, dan moet hij ze maar laten blijven. Kom *Gunther*, riep hij, *Hoos*! Komt! Geeft wijn, terwijl hij met de overige ridders de slotpoort doorging. Eerder wil ik de paarden laten villen, zeide *Koolhaas*, dan ze in zulk een toestand op mijn stal brengen. Zonder zich verder over zijne paarden te bekommeren, steeg hij te paard, reed weg, verzekerende dat hij zich regt zou weten te verschaffen.

Nadat hij bij zijne tehuiskomst zijne vrouw *Elisabeth* omhelsd en zijne kinderen, die bij zijne knieën opsprongen, gekust had, vroeg hij of men niets van *Herse*, den knecht vernomen had? - Ja, lieve *Michel*, zeide zijne vrouw, die ongelukkige is hier 14 dagen geleden aangekomen, zoo deerlijk mishandeld, dat hij, nadat wij hem te bed gebragt hadden, eene hevige bloedspuwing gekregen heeft. Van hem hebben wij ook eene geschiedenis vernomen, die niemand begrijpt, hij zou namelijk door u met paarden, die men niet wilde laten doorgaan, op *Tronkenburg* zijn achtergelaten, hem door schandelijke mishandeling genoodzaakt hebben den burg te verlaten, en, in de onmogelijkheid geweest zijn de paarden mede te voeren. - Zoo, zeide *Koolhaas*, terwijl hij zijn reismantel aflegde, is hij weder hersteld? - Nog niet geheel. Ik had reeds voorgenomen een anderen knecht naar *Tronkenburg* te zenden om de verzorging der paarden, tot aan uwe terugkomst op zich te nemen, want ik kon zijn verhaal, door zoo vele getuigenissen ondersteund, niet in twijfel trekken; evenmin kon ik gelooven dat de paarden op eene andere wijze verloren waren gegaan. Doch hij bad en smeekte mij niemand naar dat roofnest te zenden, en de paarden prijs te geven, wanneer ik geene andere menschen wilde opofferen. - Ligt hij nog te bed? vroeg *Koolhaas*. - Sedert eenige dagen gaat hij weder uit. Gij zult zien dat alles waarheid is, wat ik u gezegd heb, en dat dit voorval een van die plagerijen is, die men zich sedert korten tijd op *Tronkenburg* jegens vreemdelingen veroorlooft. - Dat moet ik eerst onderzoeken, zeide *Koolhaas*! roep hem hier *Elisabeth*! Met deze woorden zette hij zich neder; zijne huisvrouw, die zich over zijne bedaardheid zeer verheugde, ging en haalde den knecht.

Wat heb je op *Tronkenburg* gedaan? vroeg *Koolhaas*, terwijl *Elisabeth* met den knecht binnentrad. Ik ben niet best over je tevreden. - De knecht, op wiens bleek gelaat bij deze woorden een ligt rood verscheen, zweeg een oogenblik; »gij hebt gelijk Meester!" zeide hij, »want het vuurtuig, dat ik door Gods bestel bij mij droeg om het roofnest, waaruit ik verjaagd ben, in brand te steken, heb ik, toen ik een kind hoorde schreeuwen in 't water geworpen, en dacht: Gods bliksem moge het verteeren; *ik* wil het niet doen!" - Maar waarom zijt gij dan weggejaagd? - Weinige dagen na uw vertrek, toen men de paarden reeds voor het landwerk gebruikt en wegens gebrek aan ruimte in een varkenshok geplaatst had, wilde ik ze in het wed laten gaan. Wat beteekent dat? vroeg de slotvoogd, terwijl hij de paarden bij den teugel greep; waar moet je met de paarden heen? en greep mij bij den borst. Ik zeide hem wat mijn voornemen was. - Dat zal bij hoog en laag niet gebeuren, ik zal je zwemmen leeren, en wierp mij, bij deze woorden, van het paard. Moord, Moord! riep ik; doch terwijl de rentmeester de paarden wegvoerde, gaven de slotvoogd en zijne knecht mij slagen en schoppen, zoodat ik, half dood, onder den slotpoort nederviel. Nu werd een half dozijn honden op mij afgezonden, waarvan ik er drie met een stok den kop vermorselde; mijne krachten waren uitgeput, ik leed hevige pijnen; ik hoorde een gefluit, de honden zag ik daarop zich verwijderen, de poort sluiten en onmagtig zonk ik neder. - Ik geloof u, zeide *Koolhaas*, laat u eenige versterkende middelen geven en ga naar bed, u zal geregtigheid geschieden!

De paardenkooper deelde daarop de geheele geschiedenis aan zijne vrouw mede, verklaarde dat hij het openbaar geregt wilde inroepen en had het genoegen te bemerken, dat zijne vrouw zich geheel en al met hem vereenigde, zij zeide, dat misschien menige andere reiziger langs deze burg trekken zou, dat het een werk Gods was aan zulke plagerijen een einde te maken, en dat zij haar best zou doen om de kosten van proces bijeen te brengen. *Koolhaas* noemde haar zijne wakkere vrouw, verheugde zich gedurende dezen en den volgenden dag in haar bijzijn en in dat van zijne kinderen en ging, zoo spoedig hem dit mogelijk was, naar Dresden, om aldaar het voorgevallene het Geregt in handen te geven.

Met behulp van een regtsgeleerde stelde hij aldaar een bezwaarschrift op, waarin hij, na eene breedvoerige beschrijving van het leed, zoo wel hem zelven als zijn knecht door Jonker *Wenzel van Tronkenburg* aangedaan, op eene wettige bestraffing van dezen, op herstel der paarden in hun vorigen toestand en op eene geheele schadeloosstelling die beiden geleden hadden, aandrong. De regtszaak was duidelijk. De omstandigheid, dat de paarden op een onwettige wijze vastgehouden waren, wierp een helder licht op al het overige. Ook ontbrak het *Koolhaas* niet aan vrienden, die beloofden zijne zaak met alle magt, te zullen ondersteunen. De uitgebreide handel, dien hij in paarden dreef, en de billijkheid waarmede hij daarbij te werk ging, had hem de goedkeuring van vele aanzienlijke mannen des lands bezorgd. Bij zijn Advocaat had hij eene aanzienlijke som ter bestrijding van proceskosten neêrgelegd en keerde, geheel gerustgesteld over zijne zaak, naar *Elisabeth*, zijne huisvrouw terug. Er verliepen echter maanden en eindelijk een geheel jaar alvorens hij eene verklaring van de zaak, die hij zelf had begonnen, ontving. Nadat hij meermalen zich naar het geregtshof had begeven, vroeg hij zijnen Advocaat in een vertrouwden brief, wat toch wel de oorzaak van zulk eene groote vertraging zijn kon; hij bekwam ten antwoord dat de geheele zaak op hooger insuniatie door het Hof vernietigd was, en werd tevens verzocht om, indien hij zich hiermede niet wilde vergenoegen, zich met zijne klagten tot een ander te begeven.

(Wordt vervolgd).

De oplossing van het dichterlijk Raadsel van SCHILLER *is:*
De Regenboog.

Gedrukt bij **P. J. PERSIJN**, te HOORN